

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 474-1899)

Originalt emne

Sundhedsvedtægt

Sundhedsvæsen

Uddrag fra byrådsmødet den 14. marts 1901 - side 2

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 474-1899)

I Anledning af det under 21de September f. A. til Justitsministeriets Approbation indsendte Udkast til en ny Sundhedsvedtægt (se Mødet d. 13de September f. A.) havde nævnte Ministerium under 14de Decbr. tilskrevet Stiftamtet saaledes:

"Efter at det med Hr. Kammerherrens Erklæring af 29de September d. A. hertil indsendte, af Byraadet i Aarhus vedtagne Udkast til en ny Sundhedsvedtægt for Aarhus har været gjort til Genstand for Overvejelse i Justitsministeriet, har man fundet Anledning til at bemærke følgende:

ad § 1. Da den for Kunstvejdistriktet ved kgl. Resolution af 7de December 1898 hjemlede Undtagelsesstilling, hvorefter dette Distrikt skal være ganske uden for Sundhedsvedtægtens Omraade, ikke fremtræder tilstrækkelig tydeligt ved den hertil sigtende Bestemmelse under A, 3die Stykke, sammenholdt med Bestemmelsen om B-Distrikterne i Paragrafens Slutning, maatte det foretrækkes, at Bestemmelsen, med Henviisning til den kongelige Resolution og fornøden Omredaktion, anbringes straks efter Indledningens første Sætning,

ad § 4. I første Stykke, sidste Punktum, bør efter "valgte Medlemmer" indsættes "og Funktionærer", og foran "Bemyndigelse" bør indsættes "skriftlig", hvorhos der efter

"Kommissionen" henstilles indsat "eller dens Formand",

ad § 7. Det skønnes at være en for vidt gaaende Fordring at kræve baade "Omgærding og Dæksel",

ad § 12. I første Stykke, 5te Punktum, henstilles "Brønd" ændret til "Rensebrønd".

ad § 14. Det henstilles, om denne Bestemmelse ikke burde indskrænkes til kun at omfatte A-Distrikterne.

ad § 19. Bestemmelsen i 2det Stykke, 2det Punktum ("Spande eller lign. maa ikke udskyldes i Vadskekældere eller i Vadskehuse"), bør som for vidtgaaende udelades.

I 3die Stykke maatte Bemyndigelsen for Sundhedskommissionen til at forlange Gaardspladserne belagte med Cementbeton eller Asfalt indskrænkes til at omfatte "Ejendomme med indskrænket Gaardsplads, til hvilken flere Familier have Adgang".

Da Forbeholdet i Slutningen af denne Paragraf, under Hensyn til de til Dels tilsvarende Bestemmelser i det vedtagne Tillæg af Politivedtægten, vil kunne virke vildledende, vil det være rettest, at der til dette Forbehold føjes, "jævnfør i øvrigt Bestemmelserne i Politivedtægts 3die Afsnit om den offentlige Renlighed",

ad § 20. Da Tilføjelsen "i hvert Fald fra de daglige Oplagssteder for Fødemidler", efterlader Tvivl om selve Hovedreglens Udstrækning, maatte man anse det for rettest, at den udelades, eventuelt saaledes at der forbeholdes Sundhedskommissionen Ret til at dispensere fra Afstandsbestemmelsen. 3die Punktum henstilles affattet saaledes: "Ved Nybygninger skal der, for saa vidt den for Byggearbejderne lagte og i øvrigt med Bygningslovgivningen stemmende Byggeplan efter Sundhedskommissionens Skøn tillader det, iagttages en Afstand af 5 Alen",

ad § 26. Idet Ministeriet maa kræve, at der for de Paragrafens 2det Stykke omhandlede Desinfektioner bør gælde samme Regel med Hensyn til Desinfektionsmidlernes Bekostning som i de i 3die Stykke ommeldte Tilfælde, maatte Ordene »paa vedkommendes egen Regning« udgaa, medens Bestemmelsen om Udlevering paa offentlig Bekostning af Desinfektionsmidler i 3die Stykke kunde tilføjes i et nyt Stykke som gældende samtlige i Paragrafen omhandlede Tilfælde,

ad § 27. Da Paragrafens 1ste Stykke saa vel med Hensyn til Tilfældet »et større Antal Mennesker« og med Hensyn til Udtrykket »efter Omstændighederne flere« er for ubestemt

affattet for en Bestemmelse, der haandhæves med Straf, bør der i Stedet for »efter Omstændighederne flere« sættes "efter Sundhedskommissionens Forlangende", medens Tilfældet "et større Antal Mennesker" bør udtages og tilføjes som et særligt Punktum i 1ste Stykke: "Samme Fordring kan Sundhedskommissionen stille med Hensyn til Ejendomme, hvori et større Antal Mennesker" o. s. v.

Med Hensyn til Udtrykket "Kloak" i Paragrafens 2det Stykke undlader man ikke at henlede Opmærksomheden paa, at disse formentlig ikke findes i B-Distrikterne, i hvilken Henseende en Udtalelse derfor imødeses,

ad § 29. Idet Udtrykket i 1ste Stykke "de bebyggede Dele af A-Distrikterne" er for ubestemt, maatte enten Omraadet for Reglen nærmere præciseres, eller der maatte i Paragrafen optages en nærmere Angivelse af, at og hvorledes det for de enkelte Omraader forud bestemmes og meddeles vedkommende, at Terrænet henhører under vedkommende Kategori.

Med Hensyn til det i 2det Stykke, sidste Punktum, benyttede Udtryk "i en Højde af 1 ½ Alen" maatte det oplyses, hvor vidt der herved sigtes til et Maksimums- eller Minimums-Maal, hvilket maatte finde Udtryk i Affattelsen.

Endelig maatte det bestemmes, hvem der skal udføre Arbejdet ved den i 4de Stykke, 2det Punktum, ommeldte Tømning og Tæthedsprøve.

ad § 32. Da flere af de i Paragrafens 1ste Stykke ommeldte Næringsbrug ikke findes omtalte i Lov 10de Marts 1852 § 1, bør Henvisningen hertil udelades. Da derhos Slutningen af dette Stykke skønnes at være temmelig vidtrækkende, bør sidste Sætning affattes saaledes: »for saa vidt deres Tilvirkning og Bearbejdelse medfører Udvikling af sundhedsskadelige Luftarter eller betydelig Stank«, jfr. den ældre Vedtægts § 30.

ad § 34. I 2den Linie bør, da der er Spørgsmaal om Krav med Hensyn til selve Stedet for Anlægget, »saasom« ombyttes med »nemlig«, saaledes at Bestemmelsen faar en udtømmende Karakter. Derimod er der intet til Hinder for, at der eventuelt sker ønskelige Tilføjelser til de opregnede Næringsbrug.

I Paragrafens 6te Stykke bør saa vel Ordene »eller til Ulempe for Omgivelserne« som Bestemmelsen om, at Sundhedskommissionen kan fordre bestaaende Oplag helt fjernede, udelades som for vidtgaaende.

ad § 35. Med Hensyn til et direkte hertil indkommet, blandt Sagens Bilag værende

Andragende imod denne Bestemmelse maatte man. udbede sig Byraadets Erklæring, idet man bemærker, at Ministeriet, saafremt Ordet »forulempet« ombyttes med »volde sundhedsskadelig Ulempe for« vilde finde Bestemmelsen uden Betænkelighed,

ad § 36. Idet Udtrykket "de i § 34 nævnte og lignende Nærings brug" i 1ste Stykke ikke kan anses for heldigt, jfr. ogsaa Forholdet til Paragrafens 3 die Stykke, henstilles Paragrafens 3 første Stykker sammendragne i følgende Affattelse: "Fra de i §§ 32 og 34 omhandlede Næringsbrug skal Afløbet i A-Distrikterne føres gennem lukkede Ledninger til offentlig Kloak. Ildelugtende Afløb fra Næringsbrug maa ikke ledes i Rendestene eller Vejgrøfter. Affald fra de i §§ 32 og 34 nævnte Virksomheder skal, for saa vidt" o. s. v.

ad § 39. Med Hensyn til Bestemmelsen i 2det Stykke, 1ste Passus, skal man udbede sig Oplysning om, hvor vidt der forefindes saadant Forhold, lovligt efter den hidtil gældende Vedtægt, hvori Bestemmelsen vilde gribe ind. Bestemmelsen i 4de Stykke om, at Hestestalde ikke maa indrettes uden Sundhedskommissionens Tilladelse, henstilles indskrænket til kun at omfatte A-Distrikterne, hvorhos sidste Stykke henstilles affattet omtrent saaledes: "Sundhedskommissionen skal være berettiget til, hvor tilstedeværende Misligheder, enten paa Grund af vedkommendes fortsatte Overhørighed eller paa Grund af lokale Forhold, ikke lade sig afhjælpe, ganske at forbyde Kreatur- og Hestehold",

ad § 49. Bestemmelsen om, at der til Fordrivelse af Rotter, Mus og andet Utøj kun maa anvendes Fælder, bør omformes til et Forbud mod at benytte giftige Stoffer som Fordrivelsesmiddel, hvorhos Udtrykket "Smaakreaturer" - jfr. herved § 19, 4de Stykke - bør nærmere defineres,

ad § 53. Bestemmelsen i 2det Stykke bør som for vidt gaaende udelades,

ad §§ 54 og ff. Da § 55 efter sit Indhold, derunder ogsaa Bestemmelsen om Stempling i 3die Stykke, kun omfatter indført Kød, mangler der saaledes og maa indføjes nærmere udformede Bestemmelser om Stemplingen af Kød af de i Slagtehuset slagtede Dyr.

ad § 56. Idet Forbudsbestemmelserne i 1ste Stykke ere for vidt rækkende og ikke ville kunne undlade at hidføre Vanskeligheder for de danske Myndigheder, bør de, i Overensstemmelse med de ældre Vedtægtsbestemmelser, omformes der hen, at Forhandling af Kødet af de i § 54 nævnte Dyr, der indføres i røget eller saltet Tilstand, kan af Sundhedskommissionen gøres afhængig af, at Forhandleren til enhver Tid paa Forlangende tilvejebringer antagelig Oplysning om, at Kødet paa fyldestgørende Maade er

undersøgt og befundet sundt.

ad § 58. Efter »ikke« i 4de Linie foroven bør indføres »særskilt«, hvorhos efter »indføres i Staden« bør sættes »for at forhandles eller forarbejdes til Forhandling«.

Naar det dernæst forlanges, at hver Sending skal være plomberet og ledsaget af Dyr lægeattest med Hensyn til Sendings Beskaffenhed, ses det ikke at være fornødent yderligere at kræve Plomber eller andet Mærke paa enhver Pølse til Konstatering af Tilvirkningsstedet, især da der ikke med Hensyn til de i Købstaden selv tilvirkede Pølser kræves saadant Mærke.

Hvad angaar Bestemmelsen om Erlæggelse af Afgift for Aabningen af Sendinger bemærkes, at Afgiften bør optages i selve Vedtægten, jfr. til Eksempel Bekendtgørelse 29de November 1897 Nr. 43 i Lovtidende B.

Da den af Byraadet vedtagne Tilføjelse til 1ste Stykke angaaende Depositum fra udenbys Pøsefabrikanter er for vidt gaaende, maa Ministeriet kræve den udeladt.

Endelig maatte der til Paragrafen føjes en Bestemmelse om Undtagelse for hermetisk henkogte Sager og Kødekstrakt,

ad § 60. Det bør ved "Opbevaringssteder" i Paragrafens første Linie præciseres, at Talen kun er om Opbevaringssteder for det til Forhandling bestemte Kød, hvorhos man med Hensyn til, at Fordringerne til Væggene i Paragrafens første Stykke skærpes, sammenholdt med Tillæg af 1ste Marts 1894 § 6, forudsætter, at der kun sigtes til fremtidigt indrettede Lokaler.

I Paragrafens 4de Stykke, 2den-3die Linie, bør Ordene »tilvirkes, opbevares eller forhandles« ændres til »tilvirkes til Forhandling, forhandles eller opbevares til saadan Tilvirkning eller Forhandling«.

Ordene »maa kun indrettes med Sundhedskommissionens Tilladelse og efter de Forskrifter, som Kommissionen finder det nødvendigt at give derom« maatte ønskes ændret saaledes: »maa, for saa vidt de ikke fyldestgøre de i denne Paragrafs 1ste og 2det Stykke opstillede Fordringer, kun indrettes efter de Forskrifter, som Kommissionen finder det nødvendigt at give derom«.

Med Hensyn til den mod Forbudsbestemmelserne i 4de Stykkes 2det Punktum fremkomne Indsigelse fra Aarhus Slagterforening skal man bemærke, at medens Ministeriet maa finde

overvejende Betænkelighed ved at forbyde en Slagter at forhandle sit 2den Kl. Kød, fordi han tilvirker og sælger Pølser, vil man derimod intet have at erindre imod, at det forbydes i Tilvirkningslokalet at have 2den Klasses Kød, og ej heller imod, at det bestemmes, at naar en Slagter er straffet for at overtræde enten dette sidste Forbud eller Bestemmelserne i § 57, kan Sundhedskommissionen meddele ham Forbud i det i Udkastet foreliggende Omfang.

ad § 61. I 1ste Stykke bør »uden Sundhedskommissionens Tilladelse« ændres til »før end Sundhedskommissionen har godkendt Valget af Pladsen og Planen for Anlægget«,

ad § 65. Paragrafens sidste Punktum bør som for vidt gaaende udelades,

ad § 66. Bestemmelsen om Suspension af Udvalg under smitsomme Sygdomme bør, idet de i Lov af 31te Marts d. A. om Foranstaltninger mod Udbredelse af smitsomme Sygdomme i saa Henseende indeholdte Regler maa anses for udtømmende, udelades,

ad § 67. Ordene »eller Opbevaring« i 13de Linie bør udgaa.

ad § 69. »Beboelseslejligheder« bør ændres til »Lejeboliger«, og Udtrykket »at være usunde eller uskikkede til Beboelse eller Ophold« erstattes med »paa Grund af Usundhed at være aldeles uskikkede til Beboelse«, hvorhos der efter »skriftligt« bør indsættes »og ledsaget af Grunde«.

Med Hensyn til Paragrafens 3die Stykke om Sundhedskommissionens Tilsyn med »Tyendekamre« bemærkes, at da der ikke gælder særlige Forskrifter om Tyendekamres Indretning, og det foreslaaede Tilsyn saaledes uden at gøre virksom Nytte vil medføre Ulemper saa vel for Husbond som for Tyendet, maa man anse det rettest, at Ordene »Tyendekamre samt« udelades, ad § 70. Idet Ministeriet maa formene, at en Bestemmelse som den foreslaaede bør have til Forudsætning, at der i Bygningslovgivningen findes tilsvarende Bestemmelser om Minimalfordringerne til Beboelsesrum, og idet saadan for Aarhus Vedkommende til en vis Grad findes i Bygningsvedtægt af 27de September 1895 §§ 34 og 35, henstilles det i Stedet for den foreslaaede § 70 at indsætte en Bestemmelse om, at det er forbudt til Beboelse at anvende Rum, der ikke fyldestgøre de i Bygningslovgivningen til enhver Tid indeholdte Fordringer til Beboelsesrum, ad § 75. Efter »skriftligt« i 2det Stykke, 2det Punktum, bør indsættes »og ledsaget af Grunde«, ad § 77. 1ste Stykkes 2det Punktum bør som for vidt gaaende udelades,

ad §§ 85-93. Idet Indholdet af disse Paragrafer enten er en Gengivelse af Bestemmelser,

der findes optagne i Lov af 31te Marts d. A. om Foranstaltninger mod Udbredelse af smitsomme Sygdomme, eller, for saa vidt de indeholde Afvigelser herfra, ikke kunne tilstedes, bør de udelades og erstattes med en Henvisning til fornævnte Lov.

ad § 98. Der bør tilføjes en Henvisning til Regulativ for Behandling af Lig af 23de Juni 1892.

ad § 102. Ordene »eller kan antages at ville kunne blive benyttede som« bør udelades,

ad § 104. Medens Ministeriet i øvrigt intet finder at erindre mod den foreslaaede Alfattelse af Paragrafens 1ste Stykke, maa man ønske Bestemmelsen nærmere udført, dels ved udtrykkelig Præcisering af, hvad der forstaas ved henholdsvis Sommer- og Vintermaaneder, dels med Regler for det Tilfælde, at der, siden Bygningen er kommen under Tag, er hengaaet dels Sommer- dels Vintermaaneder, jfr. til Eksempel Bestemmelserne i Bygningsvedtægten for Svendborg af 9de Februar f. A., § 35.

ad § 105. Det bør i Paragrafens 1ste Stykkes 2det Punktum finde Udtryk, at Sundhedskommissionens Godkendelse ikkun gaar ud paa, at Sundhedsvedtægtens Bestemmelser ere fyldestgjorte,

ad § 106. Da denne Bestemmelse er saaledes forandret i Forhold til den tilsvarende Bestemmelse i den ældste Vedtægt (§ 84), at den mulig vil kunne forstaas saaledes, at Dispensation ikke, selv om Byraadet udtaler sig derfor, kan meddeles, saafremt Sundhedskommissionen ikke er enig deri, maatte man ønske henstillet til Byraadet, om denne Affattelse ønskes bibeholdt, ad § 107. Da en Rentefod af 5 pCt. for disse Laan efter Omstændighederne vil kunne være for høj, maatte der ønskes indsat foran 5 pCt. Ordet »indtil«,

ad Slutningsbestemmelsen. Bestemmelsen om den nye Vedtægts Træden i Kraft maatte udfyldes.

Endnu bemærkes med Hensyn til, at det i flere Paragrafer er foreskrevet, at visse Foranstaltninger skulle gennemføres ved »Ombygning«, at der til Forebyggelse af Tvist i saa Henseende udtrykkelig bør bestemmes, for Eksempel ved Indsættelse af et næstsidste Stykke i § 4, at naar det i Sundhedsvedtægten er foreskrevet, at en Foranstaltning skal gennemføres i Tilfælde af Ombygning, bestemmer Sundhedskommissionen, hvor vidt et forefaldende Byggeforetagende har en saadan Karakter, at vedkommende Bestemmelse er anvendelig.

Ved at meddele foranstaaende til behagelig Efterretning og videre Bekendtgørelse for

Byraadet, forventer man at modtage Meddelelse om Raadets Beslutninger med det indesluttede tilbage.«

Denne Skrivelse, der ved Amtets Paategning af 14de December var tilstillet Byraadet, blev i Mødet den 20de s. M. overgivet vedkommende Udvalg til Erklæring. Fra dette Udvalg forelaa i Mødet den 31te Januar Forslag til Besvarelse af Ministeriets Bemærkninger, hvilke blev tiltraadte af Byraadet.

Under 6te f. M. blev Sagen derefter tilbagesendt Amtet med saalydende Skrivelse:

»Ved med Bilag at tilbagesende den med det ærede Stiftamts Paategning af 14de December f. A. til Erklæring modtagne Skrivelse fra Justitsministeriet af 11te s. H., hvori indeholdes Bemærkninger til det af Byraadet vedtagne Udkast til en ny Sundhedsvedtægt for Aarhus, skal Byraadet tillade sig at ytre følgende og under væsentlig Hensyntagen til Justitsministeriets Bemærkninger foreslaa nedennævnte Ændringer i det nævnte Udkast.

ad § 1. Efter Ordet »omfatter« i 1ste Linie indsættes »med Undtagelse af det i den kongelige Resolution af 7de December 1898 omtalte Kunstvej distrikt.« - og Side 4 udgaar 2det Stykke, ad § 4. I første Stykke, sidste Punktum, indsættes efter »valgte Medlemmer« Ordene »og Funktionærer«, foran »Bemyndigelse« Ordet »skriftlig«, efter »Kommissionen« Ordene »eller dens Formand«. Til §'en føjes som sidste Stykke: »Naardet i denne Vedtægt er foreskrevet, at en Foranstaltning skal gennemføres i Tilfælde af Ombygning, bestemmer Sundhedskommissionen, hvor vidt et forefaldende Byggeforetagende har en saadan Karakter, at vedkommende Bestemmelse er anvendelig.«

ad § 7. Ordene »tæt og forsvarlig Omgærdning og Dæksel« forandres til »fast Dæksel eller forsvarlig Omgærdning«.

ad § 12. I første Stykke, næstsidste Punktum, forandres »Brønd« til »Rensebrønd«.

ad § 14. Paragrafens Begyndelse affattes saaledes: »I A-Distrikterne kan Sundhedskommissionen, hvor ...«

ad § 19. Ministeriet har begært Bestemmelsen om Udskylning af »Spande og lignende« i Vadskekældere eller Vadskehuse udeladt. Idet bemærkes, at Byraadet ikke har tænkt paa »Spande« i Almindelighed, men paa Klosetspande og lignende Beholdere, vilde man henstille, om Bestemmelsen med den Ændring, at »Spande« forandres til »Klosetspande«, kan beholdes.

I 3die Stykke indsættes efter »brolægges eller« Ordene »for saa vidt angaar Ejendomme med indskrænket Gaardsplads, til hvilken flere Familier have Adgang«.

Til Paragrafens sidste Stykke føjes »jfr. i øvrigt Bestemmelserne i Politivedtægtens 3die Afsnit om den offentlige Renlighed«,

ad § 20. Denne Paragrafs 2det Punktum er i det væsentlige overensstemmende med den nu gældende Vedtægts § 20, men Byraadet har ikke noget imod, at Sætningen »i hvert Fald fra de daglige Opholdsværelser, Sovekamre, Spisekamre, Køkkener og andre Oplagssteder for Fødemidler« udgaar. Sidste Punktum foreslaas affattet saaledes: »Ved Nybygninger skal der, for saa vidt den med Bygningslovgivningen stemmende Byggeplan efter Sundhedskommissionens Skøn tillader det, iagttages en Afstand af mindst 5 Alen.

Sundhedskommissionen kan, hvor Forholdene anbefale det, dispensere fra Afstandsbestemmelserne«,

ad § 26. Byraadet tiltræder, om end ikke uden Betænkelighed Ministeriets Bemærkning om, at Desinfektion i de i Paragrafens 2det Stykke omhandlede Tilfælde bør ske paa offentlig Bekostning, men vil henstille, at Desinfektion af andre Grunde end de i Lov af 31te Marts 1900 omhandlede Sygdomme sker paa Vedkommendes egen Bekostning.

I Paragrafen foreslaas i Henhold hertil følgende Forandringer:

I 2det Stykke udgaar Ordene »paa vedkommendes egen Bekostning« samt sidste Punktum.

2det Punktum i 3die Stykke danner et nyt (4de) Stykke og Ordene »i disse Tilfælde« forandres til »i de foranførte Tilfælde«.

Som 5te Stykke henstilles indsat følgende:

»Sundhedskommissionen kan, naar den af andre end de ovennævnte Grunde, for Eksempel stærk Yarme, finder det nødvendigt, paabyde, at der paa Vedkommendes Bekostning foretages Desinfektion i de samme Lokalteter, som ere nævnte i Paragrafens 2det Stykke«. Saafremt Ministeriet maatte mene, at Desinfektionen ogsaa i disse Tilfælde maa ske paa offentlig Bekostning, ønsker man Stykket udeladt.

Sidste Punktum i 3die Stykke danner et nyt Stykke.

ad § 27. Paragrafens Begyndelse affattes saaledes: »I enhver Ejendom, hvor der findes

Gæstgiveri, Beværtning, Forsamlingslokaler og lignende, skal der i selve Gaarden findes et eller efter Sundhedskommissionens Paabud flere Pissoirer, som skulle holdes rene og fri for Lugt. Samme Fordring kan Sundhedskommissionen stille med Hensyn til Ejendomme, hvori et større Antal Mennesker daglig er beskæftiget.

I A-Distrikterne skulle som Regel osv.«

ad § 29. Begyndelsen af Paragrafen foreslaas affattet saaledes: »Møddingssteder til Opsamling af dyriske Gødningsstoffer maa paa bebyggede Grunde i A-Distrikterne o. s. v.«

Højdeangivelsen i 2det Stykke, 4de Linie f, n., »1 ½ Alen« foreslaas forandret til »mindst«1»1«2»/* Alen«, hvorved bemærkes, at en Højde af 1 ½ Alen for Sidevæggene, som foreslaaet i Udkastet, mulig er for meget at forlange over alt.

I 4de Stykke, 2den Linie, forandres »50« til »60« - da man er gjort opmærksom paa, at 50 Kubikfod, som Udkastet foreslaar, flere Steder kunde blive vel lidt - og i næstsidste Linie tilføjes efter »Anledning« »paa Ejerens Bekostning«,

ad § 32. Begyndelsen affattes saaledes:

»Følgende for de omboendes Sundhed skadelige Næringsveje, nemlig o. s. v.«

I 8de Linie indsættes efter »Kradsuldsfabrikation« Ordet »maa«. Ordene »betydelig Forurening« og Stykket ud forandres til »Udvikling af sundhedsfarlige Luftarter eller betydelig Stank.« ad § 34. Ordet »saasom« i 2den Linie forandres til »nemlig«.

I 6te Stykke udgaa Ordene »eller til Ulempe for Omgivelserne« samt »fordre disse Oplag fjernede, eller«.

ad § 35. Efter de foreliggende Omstændigheder ønsker Byraadet at forlade Udkastets Affattelse og at beholde den nu gældende Bestemmelse i § 33 i Vedtægten af 15de Januar 1887.

Paragrafen foreslaas altsaa affattet saaledes:

»Alle Fabrikker og industrielle Anlæg samt alle Oplag af ildelugtende Genstande skulle være indrettede og drives paa en Maade, der saa lidt som mulig forulemper de omboende eller Publikum, og Sundhedskommissionen skal være bemyndiget til at give de til Efterkommelse heraf fornødne Forbud eller Paalæg«,

ad § 36. I Stedet for de 2 første Stykker og de 2 første Ord i 3die Stykke sættes:

»Fra de i §§ 32 og 34 omhandlede Næringsbrug skal Afløbet i A-Distrikterne føres gennem lukkede Ledninger til offentlig Kloak. Ildlugtende Afløb fra Næringsbrug maa ikke ledes i Rendestene eller Vejgrøfter. Affald fra de i §§ 32 og 34...«

ad § 39. Det bemærkes, at der ikke her i Byens A-Distrikter findes Kreaturstalde under beboede Vaaningshuse eller i Kældere.

I 4de Stykke, Linie 2, indsættes efter »maa« »i A-Distrikterne.«

Sidste Stykke affattes saaledes: »Sundhedskommissionen skal være berettiget til, hvor tilstedeværende Misligheder, enten paa Grund af vedkommendes fortsatte Overhørighed eller paa Grund af lokale Forhold, ikke lader sig afhjælpe, ganske at forbyde Kreatur- og Hestehold«,

ad § 49. I 3die Linie forandres Ordene »kun« og »Fælder« til henholdsvis »ikke« og »giftige Stoffer«.

Efter »Smaakreaturer« i 4de Linie sættes »(Kaniner, Fjerkræ og lignende)«,

ad. § 53. Sidste Stykke udgaar, saafremt Ministeriet ikke maatte mene, at det kan beholdes, naar sidste Sætning »naar den dertil finder Anledning« forandres til »naar der paa Produktionsstedet hersker epidemiske Sygdomme«,

ad § 54. Efter 1ste Stykke tilføjes:

»Efter Slagtingen forsynes Kødet, for saa vidt det er fundet tjenligt til Menneskeføde, med et af Byraadet bestemt Mærke, der er forskelligt, eftersom Kødet er fuldstændig sundt (1ste Klasses Stempel) eller det kun er spiseligt efter stærk Kogning eller Stegning (2den Klasses Stempel)«, ad § 56. 1ste Stykke forandres til:

»Forhandling af Kød af de i § 54 nævnte Dyr, der indføres i røget eller saltet Tilstand, kan af Sundhedskommissionen gøres afhængig af, at Forhandleren til enhver Tid paa Forlangende tilvejebringer antagelig Oplysning om, at Kødet før Røgningen eller Saltningen paa fyldestgørende Maade er undersøgt og fundet sundt«,

ad § 58. Efter »ikke« i 4de Linie for oven indføjes:

. »særskilt« og efter »Staden« i 5te Linie: »for at forhandles eller forarbejdes til Forhandling«.

Det henstilles at beholde Bestemmelsen om, at de indførte Pølser skulle være forsynede med Plombe eller andet Mærke.

Ordene i Slutningen af 1ste Stykke: »af Byraadet fastsat Afgift« forandres til »Afgift af 1 Krone«.

I Stedet for Bestemmelsen om Depositum for udenbys Pøsefabrikanter, som Ministeriet begærer udeladt, henstilles det, om der kan antages følgende:

»Finder Sundhedskommissionen det nødvendigt ved en af den beskikket Mand at lade foretage et Eftersyn af Fabrikken, er Fabrikanten forpligtet til at betale de med Eftersynet forbundne Omkostninger«.

Efter 3die Stykke føjes:

»Disse Bestemmelser gælde ikke for hermetisk henkogte Sager og Kødekstrakt«, ad § 60. I 1ste Linie forandres »Udsalgs- og Opbevaringssteder« til »Udsalgssteder«, og efter 1ste Punktum (Side 40) indsættes: »Det samme gælder Opbevaringssteder for Kød, bestemt til Forhandling«.

Efter »Udsalgsstederne skulle« indsættes »fremtidig«.

I 4de Stykke, 2den-3die Linie forandres Ordene »tilvirkes, opbevares eller forhandles« til »tilvirkes til Forhandling, forhandles eller opbevares til saadan Tilvirkning eller Forhandling«.

Efter Ordet »maa« i 3die Linie indsættes »for saa vidt de ikke fyldestgøre de i denne Paragrafs 1ste og 2det Stykke opstillede Fordringer«, hvorhos Ordene »med Sundhedskommissionens Tilladelse og« udgaa.

Begyndelsen af 2det Punktum i samme Stykke affattes saaledes: »Disse Lokaler maa der kun

findes Kød o. s. v.«, og efter Punktumet indsættes følgende:

»Naar en Slagter, der tillige tilvirker ovennævnte Næringsmidler, er straffet for at overtræde denne Bestemmelse eller Bestemmelserne i § 57, kan Sundhedskommissionen meddele ham Forbud imod, at der i hans i Forbindelse med Tilvirkningsstedet staaende andre Lokaler maa findes Kød af anden Beskaffenhed end det, der efter det anførte er tilladt at have i Tilvirkningslokalerne«,

ad § 61. I 1ste Stykke forandres Ordene »uden Sundhedskommissionens Tilladelse« til »før end Sundhedskommissionen har godkendt Valget af Pladsen og Planen for Anlægget«,

ad § 65. Sidste Punktum udgaar.

ad § 66. I 1ste Stykke udgaa Ordene »samt til midlertidig at suspendere slige Udsalg, hvor tilstedeværende smitsomme Sygdomme kunne give Anledning til Sygdommens videre Udbredelse«,

ad § 67. Ordene »eller Opbevaring« i 4de sidste Linie udgaa.

ad § 69. Da det ikke er udelukket, at der findes Ejendomsboliger, der paa Grund af Usundhed ere ubeboelige for Mennesker, og Sygdom hos der boende kan udbrede sig til Naboer, henstilles det, om Udtrykket »Beboelseslejligheder« maa beholdes.

Ordene »at være usunde eller uskikkede til Beboelse eller Ophold« forandres til »paa Grund af Usundhed at være aldeles uskikkede til Beboelse«.

Efter Ordet »skriftligt« i 5te Linie indsættes »og ledsaget af Grunde«.

Da der formentlig ikke saa faa Steder er Trang til at opnaa en Forbedring af de Rum, der benyttes af Tyende, antager man, at den særlige Bestemmelse om Sundhedskommissionens Tilsyn med Tyendekamre vil kunne have Betydning, og Bestemmelsen henstilles derfor bibeholdt,

ad § 70. Byraadet er tilbøjeligt til at antage, at jo mindre der i Bygningslovgivningen findes Bestemmelser om Minimalfordringerne til Beboelsesrum, desto mere er der Trang til en Bestemmelse som den i denne § foreslaaede, og man skal derfor henstille, om Bestemmelsen maa bibeholdes.

En Henvisning til Bygningslovgivningens Fordringer til Beboelsesrum vilde formentlig, i ethvert Fald for Tiden, være ufyldestgørende, da de hertil sigtende Bestemmelser for Aarhus (Bygningsvedtægt af 27de September 1895, §§ 34 og 35) kun gælde Beboelsesrum paa Lofter og i Kældere,

ad § 75. I 1ste Linie indsættes efter »Lejeboligerne« »for den fattigere Klasse«.

I 2det Stykke, Linie 6, indsættes efter »skriftlig« Ordene »og ledsaget af Grunde«,

ad § 77. 1ste Stykkes 2det Punktum udgaar.

ad § 84. Til Paragrafen føjes: »I øvrigt henvises til Lov af 31te Marts 1900 om Foranstaltninger mod Udbredelse af smitsomme Sygdomme.«

§§ 85-93 udgaa, og Paragrafrækken forandres derefter,

ad § 98, ny § 89. Til Slutningen føjes: »jfr. Regulativ for Behandling af Lig af 23de Juni 1892«.

ad § 102, ny § 93. Ordene »eller kan antages at ville kunne blive benyttet som« udgaa.

ad § 104, ny § 95. Slutningen af 1ste Stykke fra »5 Maaneder o. s. v.« forandres til »6 Maaneder efter, at Bygningen er kommen under Tag, hvilket Tidsrum dog forkortes til 5 Maaneder, naar Bygningen er kommen under Tag i Tiden mellem 15de April og 15de Maj«,

ad § 105, ny § 96. Ordene i 1ste Stykke, »godkendte af Kommissionen« forandres til »af Kommissionen fundne at fyldestgøre Sundhedsvedtægts Bestemmelser« .

ad § 106, ny § 97. Ordene »Sundhedskommissionen gennem« udgaa.

ad § 107, ny § 98. I 4de Linie for neden sættes foran »5 pCt.« Ordet »indtil«.

Det foreslaas, at Vedtægten træder i Kraft »3 Maaneder efter, at den er stadfæstet af Justitsministeriet«.

Derefter havde Byraadet under 9de d. M. fra Amtet modtaget Kommunikation af Justitsministeriets Skrivelse af 4de d. M. saalydende:

»Efter at Justitsministeriet har gjort sig bekendt med de af Byraadet i Aarhus tagne Beslutninger med Hensyn til de i Ministeriets Skrivelse af 11te Decbr. f. A. omhandlede Ændringer i det af Byraadet vedtagne Udkast til en ny Sundhedsvedtægt for Aarhus, skal man, idet man i øvrigt ikke finder noget imod Udkastet i dets nuværende Skikkelse at erindre, endnu ikkun bemærke følgende:

ad § 26. Idet Ministeriet maa fastholde, at Desinfektionsmidler i alle Tilfælde, hvor Desinfektion paabydes af det offentlige, blive at udlevere uden Bekostning for Vedkommende, vil ifølge Byraadets Skrivelse det som Nr. 5 betegnede Stykke ikke blive at optage.

ad § 53. Navnlig under Hensyn til Betænkeligheden ved med Hensyn til en saadan Forbudsbestemmelse at gaa ud over, hvad Epidemiloven hjemler, maa man fastholde, at Paragrafens sidste Stykke bør udelades.

ad § 58. Medens Ministeriet efter Omstændighederne kan indgaa paa, at Bestemmelsen om, at indførte Pølser skulle være forsynede med Plombe eller andet Mærke, bibeholdes, maa man anse ogsaa den af Byraadet foreslaaede Bestemmelse om Eftersyn af fremmede Fabrikker for at være for vidtgaaende, saa at denne Regel, der næppe heller kunde anses fornøden, bør udelades.

ad § 60. Naar Byraadet har foreslaaet Begyndelsen af 2det Punktum i §'ens 4de Stykke affattet saaledes: »I disse Lokaler maa der kun o. s. v.«, vil dette vanskelig kunne forstaas anderledes end som indeholdende et Forbud mod ogsaa i Udsalgslokalet at have 2den Klasses Kød, hvilket er i Overensstemmelse med Øjemedet med den af Ministeriet krævede Ændring. Man maa derfor henstille, at dette Punktum begynder: »I Tilvirkningslokalerne maa der o. s. v.«, hvorimod der intet haves at erindre imod, at det i det efterfølgende Punktum omhandlede, paa Grund af Overtrædelser forskyldte Forbud, om det ønskes, udvides til at omfatte Udsalgs- og Opbevaringslokaler for Pølserne og de i Forbindelse med Tilvirkningsstedet i øvrigt staaende Lokaler.

ad § 69. Ministeriet maa, da der over for Sundhedsvedtægtens og den øvrige Lovgivnings Bestemmelser ikke er en saadan Trang til Beskyttelse af omboende mod smitsom Sygdoms Udbredelse, at Hensyn til Ejerens naturlige Ret til sin Ejendoms Benyttelse derved kan opvejes, fastholde, at Udtrykket »Beboelseslejligheder« ændres til »Lejeboliger«.

ad § 69, 3die Stykke, og § 70. Medens Ministeriet maa anse det for en naturlig Opgave for Sundhedsvedtægterne at supplere Bygningslovgivningen, der væsentlig tager Sigte paa Bygningernes Indretning, ikke paa deres faktiske Benyttelse, til hvilken de vedkommende Lokaliteter ikke lovligt ere indrettede, jfr. Bygningslov for København af 12te April 1889 § 40, sidste Stykke, maa Ministeriet derimod iagttage stor Varsomhed med at tillægge Sundhedskommissionerne en diskretionær Myndighed til at give videre gaaende Forskrifter, hvorfor Ministeriet med Hensyn til Bestemmelserne om Tyendekamre og de i § 70 omhandlede Beboelsesrum maa fastholde sine tidligere Udtalelser. Hvilket man herved skal meddele til behagelig Efterretning og videre Bekendtgørelse for Byraadet, om hvis Beslutninger man imødeser Meddelelse med det indesluttede tilbage, hvorhos man forventer forinden Stadfæstelsen at modtage et Udkast til den ny Vedtægt, i hvilket de vedtagne Ændringer ere indførte«.

De af Justitsministeriet fastholdte Ændringer tiltraadtes af Byraadet, hvorefter nogle Aftryk

af den saaledes ændrede Vedtægt under 23de April blev indsendt til Ministeriets Stadfæstelse. Denne blev derefter meddelt i Skrivelse til Stiftamtet af 6te Maj, kommuniceret Byraadet d. 9de s. M.

Vedtægten findes aftrykt i Tillægget til disse Forhandlinger.

